

РЕШЕНИЕ

№ 1293

гр. София, 24.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 25.02.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **12788** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145–178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. А., с ЛНЧ [ЕГН], лично и в качеството си на законен представител на децата си А. М., с ЛНЧ [ЕГН], и С. М., с ЛНЧ [ЕГН], всички граждани на А., срещу решение № 3603 от 09.11.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ им е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е незаконосъобразно поради съществено нарушение на материалния закон и на административнопроизводствените правила. На първо място – бежанската история не била оценена обективно и всестранно от административния орган (АО). В обжалваното решение не били спазени установените критерии за идследване на бежанската история. АО не изпълнил задължението си да вземе предвид не само представените от кандидата доказателства, но и всички релевантни факти и обстоятелства, включително Насоките на ВКБООН относно оценка на бежанската история на лица, търсещи международна закрила от А.. На второ място – АО пропуснал да направи какъвто и да е анализ на ситуацията с малолетните деца и рисковете за тях в страната им на произход. Цитират се същите Насоки, според които децата в ранна възраст са изложени на голям риск от вербуване и са силно уязвима група. На трето място – АО необосновано приел, че спрямо лицата

не била налице ситуация на безогледно насилие. Ситуацията в А. всъщност се влошавала. На четвърто място – в обжалваното решение не била анализирана ситуацията с обръщането на С. А. от мюсюлманска към християнска вяра и рискът от преследване за нея и децата ѝ при евентуално завръщане в А. поради това. В съдебно заседание пълномощникът на касатора, адв. Р., развива същите доводи. Добавя, че не е направена преценка на положението на доверителката и с оглед това, че е жена и информацията в международни източници за дискриминация (на жени). За децата добавя и това, че младите момчета и мъже са изключително уязвими според насоките на ВКБООН от 2018г. и специален наръчник ЕСПО Е.. България била критикувана за ниския процент на предоставяне на международна закрила и липсата на правна преценка на ситуацията в А.. Според справките в А. бил налице военен конфликт. Същите доводи се развиват и в писмена защита. Добавя се, че съпругът на жалбоподателката е в неприключила процедура по повторна молба за закрила. Посочват се още конкретни данни за загинали жени, както и за жени, страдащи от депресивни състояние, някои от които завършват със самоубийство. Сочи се, че независимо от това, че доказателствената тежест лежи върху кандидата, АО трябва и служебна да установи и прецени всички относими факти. Моли съда да направи собствена преценка на ситуацията в А.. Пред съда С. А. заявява, че няма никакво бъдеще в А., не е сигурна дали децата ѝ биха били при нея или някой би ѝ ги взел. Ответникът по жалбата - Председателя на ДАБ, чрез юрисконсулт М., моли съда да отхвърли жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата, а отказът на АО за правилен.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна и правна страна следното:

От фактическа страна:

Административното производство е започнало с молба на С. А. (л.169) от 02.08.2016г. до Дирекция „Миграция“ на МВР след налагането ѝ на принудителна административна мярка (ПАМ) „Принудително отвеждане до граница на Република България. Молбата е потвърдена и с молба до ДАБ (л.168) от 26.08.2016г. На същата дата са съставени регистрационен лист (л.166) и Евродак дактилоскопна карта (л.162). Същия ден молителката е запозната чрез писмени указания, с участието на преводач от посочен от нея език , за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията ѝ, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци (л.93-95). В регистрационния лист молителката е записана с име С. А. , гражданка на А., [дата на раждане] в провинция Б., по етническа принадлежност пашун, по религия сунит, с основно образование, домакин, омъжена, владеещ език пашу.

Впоследствие е установено по данни на самото лице (видно от протокол за проведено интервю на 14.02.2017г., л.137 и сл.), че тя се самоопределя като таджик и говори не пашу, а дари (с преводач на който е език е проведено интервюто).

На това интервю С. А. заявява, че е напуснала А. в края на 2015г.. След 4 месеца в И. и 4 месеца в Турция, дошли в България. Стигнали до С. и били на квартира. Искали да отидат в Германия. Като причина да напусне А. посочва, че далечни братовчеди на мъжа ѝ били талибани и го тормозили като искали той да се присъедини към тях. Тогава мъжът и работил в [община]. (В другите интервюта,

по-долу, се изяснява, че П. (също П.-е Х.) е град в [община]. Семейството се преместило в [населено място]-е-Ш., но и там ги открили. Това решили да избягат. Самата тя не присъствала на разговорите. Не се преместили на друго място защото навсякъде било опасно, имало война.

С решение № 7664/31.03.2017г. (л.128 и сл.) Председателя на ДАБ е отказал на молителката предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

С. А. е обжалвала горното решение и с решение по адм.д.№ 680/2017г. (л.79 и сл.) от 14.09.2017г. Административен съд – Хасково го е отменил. След жалба на ДАБ, това съдебно решение е потвърдено от ВАС (решение от 15.06.2018г. по адм.д.№ 12843/2017г., л.83 и сл.). Мотивите за отмяна на двете съдебни решения са, че в производството пред ДАБ, в съответствие със Закона за закрила на детето (ЗЗДет) – чл.15, ал.6 и ал.8, на малолетните синове на С. А., е следвало да бъде осигурен социален работник, който да изрази становище или изготви доклад и който да бъде гарант за защита правата и интересите на децата, които са уязвима група. Също така и че на майката на децата е следвало да бъде разяснено правото на децата да бъде осигурена правна помощ.

След връщане на преписката на АО, от Дирекция "Качество на процедурата за международна закрила" при ДАБ е изготвена докладна записка (л.75 и сл.) за конкретни действия по изпълнение указанията на съда.

В изпълнение на горното, от ДАБ са изпратени писма - до Кмета на [община] (л.71) за назначаването на С. А. като представител на децата си и до Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - [населено място] (л.70), с копие до Агенцията за закрила на детето, за назначаването на социален работник за двамата малолетни.

Със Заповед от 07.08.2018г. на [община] (л.44) С. А. е назначена за представител на децата си в производството по ЗУБ.

Със Заповед от 03.08.2018г. (л.69) на Дирекция „Социално подпомагане“ - [населено място] на децата е назначен социален работник Х. Д.. За децата са изготвени социални доклади (л.61 – за А. М. и л.63 – за С. М.).

Следващи две интервюта са проведени в присъствието на ангажиран от молителката адвокат (Ст. Ш.).

На интервюто от 09.08.2018г. (л.67 и сл.) С. А. заявява, че ако мъжът се бил присъединил към талибаните, тя не би могла да излиза от дома си, щяло да се промени възпитанието на децата им. Талибаните не били ходили в дома им, притеснявали съпруга ѝ на работното му място, „много пъти“. Казвали му, че тя трябва да ходи забулена с никаб и да си стои вкъщи. Десетина дни след като се преместили в М.-е-Ш. талибаните пак започнали да притесняват мъжа ѝ. Казали му, че ако не се присъедини към тях ще убият или отвлекат децата им. Ако се върнели в А. я грозяла смърт, тъй като вече била християнка от една година.

На интервю от 16.08.2018г. (л.58 и сл.) С. А. заявява, че не знае името на църквата, която посещава, а само името на пастора (В.). Не знае и адреса на църквата, тъй като кола ги взимала от РПЦ и после ги връщала. Знае, че християнството имало четири течения, но не знае кои са. Научила за християнството от иранско семейство. На въпроси на интервюиращия отговаря - за В., че е празник на който И. се качил на небето, и е седнал в дясната ръка на баща си, за К. – не знае какво и станало тогава, не знае и кой празник е празнуван наскоро (към датата на интервюто). За постите – не знае кога са, знае, че през тях хората не ядат месо. Мъжът и също приел християнството покрай нея. Не искала да използва християнството в производството,

иначе би го казала „още на първия съд“.

Към преписката е приложено интервю (л.55 и сл.) на Х. М., съпруг на молителката. Представената в него бежанска история е сходна за престоя в П., като се дава и тази подробност, че във фирмата, в която бил, рабитил и чужденец (украинец) и талибаните виждали в това проблем. За М.-е-Ш. обаче историята е различна от тази на съпругата му. Той не споменава на проблеми след преместването, нито конкретно да са го открили отново талибаните. Напротив, заявява - „В М.-е-Ш. нямахме проблеми“, и продължава - „но понеже не можех да се върна при майка ми в Б., затова реших да напусна страната.“ Приложени са и решение на Председателя на ДАБ № 7663/31.03.2017г. (л.51 и сл.), с което молбата за убежище на Х. М. е отхвърлена, решение на Административен съд – Хасково (л.47 и сл.) по адм.д.№ 512/2017г., с което е отхвърлена жлбата на кандидата срещу решението на ДАБ и решение на ВАС (л.45 и сл.) по адм.д. № 11940/2017г., с което решението на Административен съд – Хасково е оставено в сила.

Към преписката е приложена справка за А. (л.36 и сл.), актуална към 10.08.2018г. В нея се сочат случаи на сексуално насилие над жени, на убити и ранени при атентати. Отчита се спад от три процента спрямо предишната година. Посочени са като обща бройка 90,000 души, засегнати от антитерористични операция, природни бедствия и суша.

При тези обстоятелства административният орган е издал оспореното решение, като е приел, че за молителката и децата ѝ не са налице условията за предоставяне на закрила.

В хода по съдебното производство е представена още една справка за страната (л.183 и сл.), актуална към 04.02.2019г. В нея се посочват 1692 цивилни жертви на атентати - не се посочва за какъв период, но същият брой жертви е посочен и в справката пред АО, като в нея се сочи, че това са данни за 2018г. Според справката за 2016-2017г. в страната са се върнати 1,7 милиона бежанци. Наблюдавал се лек икономически растеж и умерена инфлация, засилени износ и внос, нарастване на приходите. Сочат се конкретни провинции, в които талибаните са били активни. Сред тях не попада провинцията на молителката – Б..

Пред съда молителката е представила писмо (л.191) на „Ислямско емирство А.“, съдържащо заплахи към съпруга на молителката, от времето когато семейството е живеело П.-е Х..

Представени са от молителката и две Свидетелства за водно кръщение – за молителката и за съпруга ѝ (л.193 и л.194), и двете станали на 30.06.2018г., както и данни за образованието на децата в България.

Представена е от молителката и справка от февруари 2019г. за страната от „Център за правна помощ – глас в България“ (л.201 и сл.). В нея се споменават сражения от 2017г. между правителствени сили и „неправителствени групировки“, данни за жертви (убити и ранени) за 2016г. и 2017г., данни за репатрирани лица (от Ш. в А.) също от 2017г. Сочат се данни за нарушаване на човешките права, включително въвличане на деца във военни действия като последните цитирани данни са от 2016г. Сочи се, че през 2018г. са загинали 157 жени, като с оглед това Мисията на ООН за А. счита жените за особено уязвима група. Говори се (без конкретни данни) за жени, страдащи от депресивни състояние, които понякога завършват със самоубийство. Сочат се атаки от периода 2016-2017г. срещу немюсюлмански религиозни общности, враждебно отношение към тях, както и призови от депутати от

2013г. за „екзекутирането на мюсюлмани, конвертили към исляма“, като вероятно се има предвид не към, а от исляма към друга религия. Твърди се, че е налице враждебно отношение към завърналите се от европейски страни. Посочват се данни за предоставянето на закрила на лица от А. в различните европейски страни, като процентите варирали от 6 до 98. В България процентът за 2018г. бил едва 10, за което страната търпяла критики.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението е връчено на 15.11.2018г. Жалбата е подадена на 26.11.2018г., тоест в срока по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от обжалването. Поради това същата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е частично основателна.

Обжалваното решение е издадено от компетентен орган по смисъла на чл.75, ал.1 от ЗУБ, вр. с чл.48, ал.1, т.1, предл.2 от ЗУБ - Председател на ДАБ. Спазена е предвидената в закона писмена форма, решението съдържа всички изискуеми реквизити.

Молителката е била уведомена още при подаване на молбата за закрила за правата си в производството, разяснена ѝ е процедурата, по която се подават и разглеждат молбите за закрила, посочени са и организациите, от които може да търси съдействие. Интервютата са проведени проведено с преводач на разбираем от нея език. Последните две интервюта са проведени и в присъствието на ангажиран от нея адвокат (Ш.), която е присъствала и при връчването на решението.

При връщането на преписката след цитираното решение на ВАС, потвърждаващо решение на Административен съд – Хасково, са спазени дадените в решенията конкретни указания – майката С. А. е била назначена за представител на малолетните си деца А. М. и С. М.. За децата е бил назначен социален работник, изготвени са и социални доклади.

Чрез приложената в административното производство справка за А. са събрани актуални данни за ситуацията в страната.

В обжалваното решение, обратно на изложеното в жалбата, са обсъдени всички изложени от молителката факти и обстоятелства.

Обсъдена е обстановката в страната.

Съдът намира, че по отношение на жалбоподателката С. А. обжалваното решение е издадено в съответствие с материалния закон и с целта на закона. По отношение на децата А. М. и С. М., решението е необосновано в частта за непредоставяне на хуманитарен статут.

Съображенията за това на съда са следните:

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ Република България предоставя статут на бежанец на чужденец, който изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За това какво представлява “преследване” по смисъла на закона е дадена легална дефиниция в нормата на чл.8, ал.4 и ал.5 на ЗУБ, а именно - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или

повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация. Важно е да се подчертае, че е необходимо преследването да е характерно не поначало за страната, а да е било насочено към конкретно лице, търсещото закрила. Затова и твърденията на търсещото закрила лице – „бежанската история“ - следва да се преценяват конкретно и индивидуално.

Съдът намира, че в конкретния случай, представената от молителката лична бежанска история, не съдържа такива конкретни обстоятелства, които да могат да попаднат в обхвата на понятието „преследване“ по смисъл на чл.81 от ЗУБ по някоя от причините, посочени в чл.8, ал.1 от ЗУБ, както и че представената бежанска история е недостоверна и противоречива. Всъщност молителката изобщо не излага твърдения за това лично тя да е била обект на преследване. Такива излага само по отношение на съпруга си. Същите обаче са противоречиви. В приложеното интервю на съпруга ѝ същият не е заявил някоя от заплахите срещу него да е била в писмен вид. Докато пред настоящия съдебен състав беше представено описаното по-горе писмо. Такова писмо не е обсъдено и в решенията на Административен съд – Хасково и на ВАС за съпруга ѝ. Особено важно е противоречието за времето на семейството в [населено място]-е-Ш.. За престоя им там съпругът на молителката не казва да са били открити отново от талибаните, напротив – заявява „нямахме проблеми“. Докато С. А. твърди, че и там ги открили талибанати и заплахите срещу тях били подновени. Следва да се отбележи също, че молителката не е била пряк свидетел на нито една от заплахите срещу съпруга ѝ, за всички тях знае от самия него.

Според датите на свидетелствата за приемане на християнската вяра за молителката и за съпруга ѝ, същите са извършени петнадесет дни след решението на ВАС (15.06.2108г). Това поставя под съмнение твърдението на молителката, направено на интервюто от 09.08.2018г., че е християнка от една година, и собено твърдението, че можела да изтъкне приемането на християнството още на „първия съд“, но „не исках да използвам християнството за производството си“. Към момента на „първия съд“ (бил той ВАС или особено преди това Административен съд – Хасково) кръщението още не е биро извършено. Показаните бегли познания за християнската вяра също не подкрепят заявеното от молителката.

Следва да се отбележи, че молбата за закрила на съпруга на молителката е окончателно отхвърлена с цитираното по-горе решение на ВАС. А молбата на С. А. се основава изцяло на твърдения за преследване, насочено не лично срещу нея, а само срещу съпруга ѝ. Би било в противоречие на молителката да се даде закрила на това основание, след като на съпруга ѝ такава е отказана.

С оглед на изложеното по-горе съдът намира, че представените от молителката факти и обстоятелства не представляват основание за предоставяне на бежански статут на нея по чл.8 от ЗУБ.

Съдът счита също така, че правилно административният орган е приел в оспореното решение, че за С. А. липсват предпоставки за предоставянето и на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ.

В изложената от молителката бежанска история не се откриват факти и обстоятелства, които да изпълва никоя от хипотезите на чл.9, ал.1 от ЗУБ.

Тя не твърди в държавата си на произход да е била изложена на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликти.

Всички приложения по делото справки за А. действително представят страната в не много добра светлина. Но от изложените от молителката факти и обстоятелства, не може да се направи извод, че тя и децата ѝ са конкретно и лично застрашени. Няма данни сблъсъците в някой области да са довели до безогледно насилие спрямо мирното население. В. важно е да се отбележи, че във всички справки са назовани конкретни провинции на сблъсъци, атентати, насилие, но в нито една от справките не присъства провинция Б., в която се намират градовете П. (П.-е Х.) М.-е-Ш.. За пълнота на изложеното следва да каже, че представената от молителката справка за страната на произход, изготвена от „Център за правна помощ – глас в България“ съдържа предимно неактуално информация (от 2016г. и 2017г.). В това отношение последната справка на ДАБ е значително по-актуална. Всъщност, справките съдържат и доста позитивна информация – за връщането в страната на бежанци (1,7 милиона), икономически растеж, ниска инфлация, засилена международна търговия, нарастване на приходите. Действително се сочат и данни за дискриминация над жени и данни за жени, загинали при атентати или други форми на атаки срещу цивилното население. За един и същи период, 2018г., се сочи, че при такива случаи са загинали 157 жени от общо 1692 жертви. Затова съдът не споделя извода, че жените са „особено уязвима група“, предвид съотношението спрямо общия брой. Трябва да се отбележи, че за такива жертви не се говори конкретно за провинция Б.. Същото важи и за случаи на ангажиране на деца с военни действия. Освен цитираното „враждебно отношение“ към християните, включително към преминали от ислям към християнство, не се сочат конкретни примери за насилие или обобщени данни за такова.

С оглед казаното по-горе, правилно е оспореното решение и в частта относно отаза от предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателката поради липсата на предпоставките на всяка от хипотезите на чл.9, ал., т.1, т.2 и т.3 от ЗУБ.

Що се отнася до децата на молителката: В оспореното решение липсват конкретни мотиви и преценка на бежанската история на децата на жалбоподателката А. М. и С. М., като административният орган не е преценявал (поотделно за тях) както личното им положение, опасностите и рисковете по отношение на тях при евентуалното им завръщане в страната по произход, с оглед актуалната обстановка в А., представляват ли по уязвима група. Също така не е ясно преценявани ли са техните висши интереси, при разглеждане на молбите им за закрила. Това прави отказа в обжалваното решение в частта за А. М. и С. М. за необоснован, подлежи на отмяна и връщане за ново разглеждане.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд

София град, I отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на С. А., с ЛНЧ [ЕГН], гражданка на А., срещу решение № 3603 от 09.11.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ ѝ е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

ОТМЕНЯ решение № 3603 от 09.11.2018г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, в частта му, с която на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут на децата А. М., с ЛНЧ [ЕГН], и С. М. с ЛНЧ [ЕГН], граждани на А. и **ВРЪЩА** преписката на председателя на ДАБ за ново разглеждане на молбата им съобразно указанията, дадени в решението.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: